

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Apparatus Doctrinae Sacrae**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

§. 2. Remedia inducentia ad resignationem contra nimium mortis
horrorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38464

§. I.

Quid Confessario in primo ad Ægrum accessu curandum.

PRImò igitur Sacerdos ad Ægrum vocatus, curet, ante omnia in seipso excitare magnum desiderium procurandi salutem Ægrotantis, hac brevi consideratione ex S. Dionysio, *Divinorum divinissimum est cooperari salutem animarum.* Et animo ad Deum elevato ex corde dicat. O utinam possim juvare hanc animam, sicut vellem juvari meam in extremo vitæ momento, ex quo pendet tota æternitas! Deindè incipiat secum præmeditari, quo modo ex his praxibus debeat cum Ægro procedere.

Secundò, Si deprehendat morbum esse periculosum, conabitur impedire frequentem amicorum accessum, & alloquium de rebus mundanis, multò magis inanes eorum gemitus ac ploratus: ut sic Æger habeat otium convertendi animum ad cogitationes piæ, & salutaria Sacerdotis monita.

Tertio, Curabit ob oculos decumbentis apponi imaginem Crucifixi, aut aliam, quæ possit in illo Dei, ac Salvatoris sui memoriam excitare: & Aquam lustrali in promptu haberi, quæ Æger & lectus frequenter aspergatur.

Quartò, Si medicus aut amici non audeant Ægrum de propinquo mortis periculo monere, ipse Confessarius id suaviter & benignè faciat. Hoc enim omittere crudelitas est non clementia; solet namque Æger per notitiam propinque mortis ad seriam animæ suæ curam multò magis excitari. Poterit itaque periculum, his verbis discretè & molliter indicare: Sumus omnes mortales, nescimus autem diem neque horam, medicus judicat morbum hunc non carere periculo: non nocet igitur tempestivè disponere domui tuæ, imò juvare potest ad corporis, & animæ salutem.

Quintò, Moneat ut, si nondum fecerit, Testamentum absolvat, ut tantò liberius curas omnes salutis suæ tantum impendat. 2. Ut si quid restituere debeat, justitiæ satisfaciatur. 3. Ut pro animæ suæ solatio procuret Eleemosynam fieri in pauperes, & Sacrificia, & alia Ecclesiæ remedia, dicatque Ægro; si ipse nunc tui obliviscaris; quantò magis amici post mortem tui obliviscantur? 4. Ut ex animo remittat injuriam omnibus, qui ipsi inimici & molesti fuerunt, ad imitationem & amorem Christi, qui moriens pro crucifixoribus oravit dicens, Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt? 5. Ut ipse veniam postulet ab omnibus, quos dicto vel facto offendit.

Quando autem advertit infirmum mortis nuncio angustari, debet in promptu habere motiva quibus mortis horrorem minuatur, & ad sequentes resignationis actus Ægrum inducat: qui etiam pro sanis valere possunt, ad tollendum nimium affectum erga res mundanas.

§. II.

Remedia inducentia ad Resignationem, contra animi mortis horrorem.

1. Cogita N. Deum esse supremum Dominum vitæ ac mortis, ac proindè vitæ usuram, quam tibi hætenus gratis dedit, quovis tempore pro suo arbitrio repetere posse. Dic ergo cum Jobo: *Dominus dedit, Dominus abstulit, sit nomen Domini benedictum.*

2. Statutum est omnibus hominibus semel mori, R. P. Ardeck. Tom. III.

mortuus est ipse Christus, mortua est Virgo Deipara &c. Nemo autem melius novit, quando nobis expediat finem vitæ imponere, quàm æterna Dei sapientia. Ille verò tanquam amanissimus Pater hunc tibi vitæ terminum ab æterno destinavit. Dic ergo cum Christo in horto, & brevi morituro. *Pater mi, non mea, sed tua voluntas fiat,* Et cum Apostolo: *Mibi vivere Christus est, & mori lucrum. Sive vivimus, sive morimur, Domini sumus.*

3. Tam stultum est nolle mori, quam nolle esse de numero hominum, quorum ne unus quidem à moriendi necessitate eximitur. Si ergo aliquando moriendum est, quando potius quàm hoc tempore, in quo habes tam multa adjumenta piæ, ac feliciter moriendi, cum præsentia Sacerdotis, cum Ecclesiæ Sacramentis, cum amicorum precibus & sacrificiis. Quam multi sunt casus, in quibus postea facile contingeret te abripi morte subitanè sine cruce, sine luce, sine absolutione, sine extremis Sacramentis, cum periculo salutis æternæ, sicut multis assiduò contingit.

4. Quid est hæc misera vita, nisi carcer animæ, nisi exilium à patria cælesti, nisi gehenna curarum, dolorum, morborum, molestiarum, in qua semper una miseria alteri succedit: *Homo natus de muliere brevi vivens tempore repletur multis miseriis.* Nonnè præstat simul & semel omnibus his malis liberari, & ad illam patriam tendere, in qua neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra. Ubi amodò dicit Spiritus, ut requiescant à laboribus suis.

5. Multi viri sancti & sapientes finem hujus vitæ magnis votis expetebant, ut malis hujus vitæ, & peccandi periculis liberati ad æternos Christi complexus evolarent. Sic S. Ignatius Martyr, sic S. Catharina Senensis mortem ultra invitabant, S. Teresia admirans dicebat, ò mors quis te metuat, cum vitam parias! Dic ergo cum Apostolo, *Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis hujus. Et Cupio dissolvi & esse cum Christo.* Et cum regio Propheta, *Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.*

6. Inquiro, cujus rei desiderium possit te in hac vita remorari? An cupiditas fruendi amicis? Multò major amicorum & cognatorum numerus te in cælo expectat: tot majores tui, tot avi, proavi, patrui, vicini, cognati, fratres fortè & forores, filii & filia præcesserunt, reliqui omnes ad unum brevi sequentur. *Non enim habemus hic manentem civitatem sed futuram inquirimus.* An te trahit cupido utendi adhuc tuis bonis, aut hujus lucis usura? At moriendo nihil horum perdis, sed tantum commutas in melius: nam anima tua cum sit immortalis in altera vita fruetur bonis multò majoribus, & nunquam perituris. Docente Apostolo, *Nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis descendit, quæ præparavit Deus his, qui diligunt illum.*

Si dicas, te tantum desiderare longiorem vitam, ut possis melius Deo servire, & ad æternitatem te comparare. At fortè diutius vivendo longius à salute recederes. Accidit plerumque, inquit August. ut qui crescit ætate, crescat & iniquitate. Uti factum est in ipso Salomone. Facigitur nunc quod tunc fieri velles. Potes uno die vel horâ, intensis actibus, & ardenti Dei amore plures vitæ annos adæquare. Et testatur ipsa Scriptura, aliquos ex hac vita magno Dei favore citius evocari, ne per longiorem vitam pereant, nec tamen

ideò minus mereri. Audi Scripturam Sapient. 2. *Regius est ne malitia mutaret intellectum ejus, & Consummatum in brevi explevit tempora multa.* Dic ergo, *gocum magno erga paternam Dei providentiam affectu. Domine tu optime nosti quid mihi expediat: da quod jubes & jube quod vis, Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum, ut faciam sanctissimam voluntatem tuam.*

§. III.

Incitamenta ad Patientiam contra morbi dolores.

1. **A** Mice N. nonne desideras sequi Christum Salvatorem tuum, qui pro te multa passus est? Dices haud dubiè, desidero. Audi igitur Christum tibi loquentem. *Qui vult venire post me, tollat Crucem suam & sequatur me.* Ecce hi dolores sunt tua Crux, quam debes portare ut Christum sequaris. Si oportuit Christum pati ut intraret in gloriam suam, quomodo poteris tu sine patientia intrare in gloriam alienam? Dolores tui, fateor, magni sunt, sed dolores & tormenta Christi fuerunt multò majora. Cogita illius sudorem sanguineum, quo ex sola Passionis suae consideratione toto corpore perfusus est. Si capitis dolore cruciaris; respice caput ac frontem Christi Salvatoris tui acerbissimis spinarum aculeis undique fauciatum. Si pectoris, aut lateris molestia torqueris; aspice latus Christi tui crudelissimâ militis lanceâ perforatum. Si in manu aut pede dolorem sustines, converte oculos ad Christi manus & pedes acutissimis clavis Cruci affixos. Deinde magno affectu dices. Non est discipulus super Magistrum: Si Dominus & Salvator pro delictis meis tanta sustinuit, quanto magis debeo ego ex illius amore aliquid sustinere.

2. Cogita te per morbi dolores patienter toleratos, futuras Purgatorii penas ex parte vel ex toto compensare, & magnum caelestis gloriae incrementum acquirere, monente Apostolo 2. *Corinth. 4. Momentaneum & leve tribulationis nostra, aeternum gloriae pondus operatur in nobis.* Et iterum ad *Rom. 8. Non sunt condigna passiones hujus temporis ad futuram gloriam, qua revelabitur in nobis.* Dic ergo cum S. Augustino. Domine hic ure, hic seca, ut in aeternum parcas.

Ecce in hunc finem Christus ex pretioso Calice Passionis suae hos dolores tibi propinat. Nonne ipsius Calicem libenter acceptabis, & hos dolores licet amarus, ex illius amore exhauries, cum ipso dicens. Calicem quem dedit mihi Pater, quomodo non bibam illum? Pater, si non potest Calix ille transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Nonne magni faceres, si quis tibi sacratissimae Crucis Christi reliquias insignes aut particulas aliquas donaret? Ecce tibi Christus ipse mittit hos dolores, tanquam particulas gravissimae Crucis, quam ipse in corpore & in anima sua ex tui amore sustinuit. Dic ergo ex toto corde Salvatori tuo.

„Domine *Jesu* Christe ad amorem & gloriam tuam
„suscipio de paterna manu tua omnes ac singulos hu-
„jus morbi dolores ac molestias, tanquam totidem
„Reliquias sanctissimae Crucis tuae mihi à te donatas.
„Illas tanquam tales amplector & exofculor: & eas in
„corporis & cordis mei theca cum patientia, imò etiam
„cum gaudio portare desidero. Salve Crux pretiosa,
„quae decorem traxisti de membris Domini mei *Jesu*

„Christi. Suscipe me discipulum ejus, qui pendens in
„te: ut per te me recipiat qui per te me redemit. Chri-
„sto confixus sum Cruci, vivam ego jam non ego, vivat
„verò in me Christus.

Cogita quomodo Sancti omnes optabant stigmata vulnerum Christi in suo corpore gestare. Quomodo *S. Paulus* gloriabatur se stigmata Domini *Jesu* in suo corpore portare. Quomodo *S. Franciscus* pro summo favore cicatrices quinque vulnerum Christi in suo corpore suscepit, etiam si ex illis copiosus sanguis proflueret. Quomodo *S. Catharina Senensis* cum ingenti gaudio similem gratiam à Christo complexa est, licet tantos dolores inde sentiret, ut se morituram putaret. Certissimum autem est, & fide credendum, illos dolores ac molestias magno Dei favore & munere tibi concessos esse, si illos ad honorem aut amorem Dei patienter sustineas. Dic igitur ex animo cum Sanctis illis Deo charissimis.

„O Deus! ô Saluator dilectissime! ad amorem &
„honorem divinae Majestatis tuae suscipio de manu tua
„hos cruciatos ac molestias, eosque complector tan-
„quam stigmata vulnerum tuorum, & vestigia tormen-
„torum, quae in sacratissimo corpore sustinisti. Et
„utinam eodem amoris sensu ea in corpore meo susti-
„nerem, quo *S. Paulus* Apostolus, *S. Franciscus* Con-
„fessor *Seraphicus*, *S. Catharina Senensis*, alique tibi
„dilectissimi.

„Utinam haberem illum pro te patienda ardorem,
„quem habuit *S. Laurentius* dum super ardentem pru-
„nas in craticula versaretur. Quem habuit *S. Stepha-
„nus*, dum inter lapidum imbres toto corpore contun-
„deretur. Quem habuit *S. Sebastianus* dum sagittis un-
„dique configeretur. Quem habuerunt reliqui Marty-
„res & amici tui, quorum maximum gaudium erat
„pro te fecari, uri, laniari. Quod mihi deest tu supple-
„re digneris, Saluator mi, cum quo vivere volo & mo-
„ri. Amen.

§. IV.

De exercitio Fidei, Spei, & Fiduciae in Deum.

UT aeger disponatur ad actus efficaces Amoris & Contritionis, plurimum juvat, illum primò excitare ad vivam Fidem & fiduciam erga Deum, ac meritâ Christi, aliaque fidei mysteria, quantum personae dispositio patietur; nam ut ait Apostolus ad *Hebr. 11. Sine Fide impossibile est placere Deo.*

Quòd si esset aeger, qui in Fide vacillaret, & confirmari indigeret, proponi possint illi breviter quaedam ex argumentis, quae pro Ecclesia Romana supra in controvertis exposuimus.

Itaque induendus est aeger, ut devotè & attentè recitet Symbolum Apostolorum: vel ipse Sacerdos illi praecat singulas Symboli partes pronunciando. Quòd si infirmior sit quam ut hoc commodum aut consultum videatur: procedat Sacerdos per paucas interrogationes hoc modo.

„Nonne credis in Deum & Salvatorem nostrum *Je-
„sum* Christum &c. Credo. Nonne cupis vivere & mo-
„ri in fide, quam sancta Romana Ecclesia credendum
„proponit? Cupio. Abrenuncias omni diabolica sug-
„gestionem, quae possit tibi in contrarium occurrere nunc
& in hora mortis? Abrenuntio in perpetuum: & utinam
posses fidem hanc sanguine meo consignare.

„Nonne spem tuam & firmam fiduciam salutis
aeternae

Arsde
Kin

Theo-
logia

D. 11/
2. 8